

"Związkowiec" (The Alliancer)
 OFFICIAL ORGAN
 OF THE POLISH ALLIANCE OF CANADA
 Printed and Published every Tuesday and Thursday by
POLISH ALLIANCE PRESS LIMITED
 1438 Bloor Street West, Toronto, Ont., Canada M6P 4A8
 Telephone: 531-2491, 531-2492, 531-5846

Second class mail registration no. 1679
 Jan Król, Chairman of the Board Elizabeth Khawatzka, Secretary
 Jacob Krasinski, Editor-in-Chief

No part of this publication may be reproduced or transmitted in any form or by any means without permission.

NEWSPAPER SUBSCRIPTION
 To order subscription please send cheque or Money Order for the appropriate amount payable to "Polish Alliance Press Ltd." enclosing subscriber's name, address and postal code.

Canada \$32 (one year) \$20 (6 months)
 Outside Canada \$45 \$20 (6 months)
 Single copy 50c

Advertisements
 * Display ads \$9 per one column inch
 * Information handouts (minimum 3 months or 24 ads) \$80
 * Full page ads \$800 a Half page ads \$400
 * Community announcements concerning private events \$3.50 per one column inch
 * Classified ads \$8.00 (per 100 words), for each additional word. Box \$1 per one insertion

Marek Garztecki

"SOLIDARNOSC" TRADE UNIONS

Zakończony niedawno zjazd NALGO w Londynie, z udziałem brytyjskich związków zawodowych, zamknął jednoznacznie kolejny ważny etap akcji solidarystycznej na terenie W. Brytanii i Irlandii. W tym kontekście, "Solidarność" odbyła dwudniowe spotkanie z działaczami średniego szczebla, wygłosił przedmiotowe przemówienie na zebraniach branżowych oddziałów związkowych, w których regionalnych (trades councils), wznowił nawigację bliskie kontakty z szeregiem najbardziej wpływowych przywódców. Po przedłożeniu w kole wieloimiennej wzywania do zachowania wierności i lojalności, członkowie przywódcy brytyjskiej "Solidarność" wzywali do wyrażenia opinii na temat sytuacji politycznej w kraju. Wypowiedzi okazały się niezwykle ciekawym źródłem informacji o życiu politycznym i społecznych warunkach w Wielkiej Brytanii. W tym wyjątku, "Solidarność" wyraża nadzieję, że w najbliższym czasie, nastąpić może wyrażenie opinii na temat sytuacji politycznej w Wielkiej Brytanii. W tym wyjątku, "Solidarność" wyraża nadzieję, że w najbliższym czasie, nastąpić może wyrażenie opinii na temat sytuacji politycznej w Wielkiej Brytanii.

Nieruchawość związkowej bitwy, która stała się niekwestionowanym sukcesem. Zaraz potem, w rozmowach z przywódcami, "Solidarność" wyraża nadzieję, że w najbliższym czasie, nastąpić może wyrażenie opinii na temat sytuacji politycznej w Wielkiej Brytanii.

Właśnie w tym roku nastąpiły zmiany na stanowiskach sekretarzy generalnych w wielu związkach, co wiąże się z szerszym zjawiskiem wymiany pokoleń w ruchu związkowym. Ważne było by to przy okazji, aby nie stracił z pola widzenia kontaktów z przywódcami. Ważne było by to przy okazji, aby nie stracił z pola widzenia kontaktów z przywódcami.

APEL PAPIEŻA

Papież Jan Paweł II zwrócił się z ponownym apelem o przestrzeganie wolności religijnej i praw człowieka. Zwraca się do 10,000 tysięcy pielgrzymów i turystów zebranych przed jego letnią rezydencją. Papież powiedział: "Jest trzeba niebezpieczna bronienie życia ludzkiego w obawie przed wojną. Musimy także bronić naszego życia duchowego przed grzechem i brakiem poszanowania praw człowieka, za szczególnie groźnego o wolności religijnej i sumienia". Podobne słowa wypowiedział Jan Paweł II podczas pobytu w Lourdes we Francji. Słowa te wywołały szereg ostrej uwag w artykułach sowieckiej agencji TASS, która nazwała ją antysojalistycznym atakiem wymierzonym w kierunku ideologicznej konfrontacji z krajami socjalistycznymi.

W instrukcjach przekazywanych na Zachód od działających w podziemiu przywódców Tymczasowej Komisji Koordynacyjnej podkreślana jest szczególna konieczność rozpoznania sytuacji politycznej w Wielkiej Brytanii. W tym wyjątku, "Solidarność" wyraża nadzieję, że w najbliższym czasie, nastąpić może wyrażenie opinii na temat sytuacji politycznej w Wielkiej Brytanii.

W tej sytuacji można było albo zaatakować związek formalnie za ich bierność i dwulicowość, albo jako przykład wzorcowy dla innych. W tym wyjątku, "Solidarność" wyraża nadzieję, że w najbliższym czasie, nastąpić może wyrażenie opinii na temat sytuacji politycznej w Wielkiej Brytanii.

W tym wyjątku, "Solidarność" wyraża nadzieję, że w najbliższym czasie, nastąpić może wyrażenie opinii na temat sytuacji politycznej w Wielkiej Brytanii.

Wałęsa zapowiada fałę protestów

Gdańsk (UPI) — Lech Wałęsa stwierdził, iż władze PRL odmawiają wszelkich negocjacji z delegacją związkową "Solidarność" i w związku z tym odwołuje się do fałę protestów. "Instrukcje są jasne — powiedział Wałęsa — Proszę, aby 23 sierpnia przystąpiły do wszystkich fabrykach polskich będzie celowo zwalniani; w dniu zaś 3 rocznicy podpisania umowy gdańskiej protest będzie bardziej wyrażony i składający się będzie z bojkotu środków transportu publicznego oraz pracy."

Przywódcą "Solidarność" stwierdził, iż "ostatnie ataki prasowe na jego osobę wyrażają odpowiedź władzy na ultimatum podziemia o do rozpoczęcia negocjacji."

Polskie Radio oskarżyło go przed paroma dniami Wałęsę o przebieg na stronę kapitału. "Jest on — jak stwierdził — a może i lat — zmaganiem o uznanie prawa do własnego istnienia."

W ostatni dzień kwietnia w Warszawie, w Palestynie (dziś Izrael) został umieszczony w więzieniu jeden z najbardziej tragicznych momentów martyrologii polskiej II wojny światowej, martyrologii dzieci polskich.

Zaczęło się w mieście gdańskim w 1940 r. na wschodnim przedmieściu w dzielnicy Murwikowo. W nocy tonił do drzewi domniemany, na przegródach i żołnierze sowieccy, a za godzinę lub dwie wywózili całych rodzin do obozów. W tym wyjątku, "Solidarność" wyraża nadzieję, że w najbliższym czasie, nastąpić może wyrażenie opinii na temat sytuacji politycznej w Wielkiej Brytanii.

W tym wyjątku, "Solidarność" wyraża nadzieję, że w najbliższym czasie, nastąpić może wyrażenie opinii na temat sytuacji politycznej w Wielkiej Brytanii.

W tym wyjątku, "Solidarność" wyraża nadzieję, że w najbliższym czasie, nastąpić może wyrażenie opinii na temat sytuacji politycznej w Wielkiej Brytanii.

Busjak popiera apel

Warszawa, 17 sierpnia — w Polsce jako "włoski strzał", zmniejsza ryzyko odwołania się do szóstego Zbigniew Busjak, popiera apel samego komitatu "Solidarność" Stowarzyszenia Gdańskiej o zwolnienie tempa pracy w całym kraju, jak nie dojdzie do spotkania władz PRL z Lechem Wałęsą do 21 sierpnia. Taktyka zwolnienia tempa pracy, znana

W tym wyjątku, "Solidarność" wyraża nadzieję, że w najbliższym czasie, nastąpić może wyrażenie opinii na temat sytuacji politycznej w Wielkiej Brytanii.

W tym wyjątku, "Solidarność" wyraża nadzieję, że w najbliższym czasie, nastąpić może wyrażenie opinii na temat sytuacji politycznej w Wielkiej Brytanii.

W tym wyjątku, "Solidarność" wyraża nadzieję, że w najbliższym czasie, nastąpić może wyrażenie opinii na temat sytuacji politycznej w Wielkiej Brytanii.

KALENDARIUM

24.VIII.1988 — Zmarł w Toronto Kazimierz Goswoli (ur. 1813) — wybitny inżynier i konstruktor, który wymyślił do Ameryki po upadku Powstania Listopadowego, budowniczy dróg i mostów w Kanadzie, m.in. tzw. mostu międzynarodowego na rzece Niagara.

W tym wyjątku, "Solidarność" wyraża nadzieję, że w najbliższym czasie, nastąpić może wyrażenie opinii na temat sytuacji politycznej w Wielkiej Brytanii.

W tym wyjątku, "Solidarność" wyraża nadzieję, że w najbliższym czasie, nastąpić może wyrażenie opinii na temat sytuacji politycznej w Wielkiej Brytanii.

W tym wyjątku, "Solidarność" wyraża nadzieję, że w najbliższym czasie, nastąpić może wyrażenie opinii na temat sytuacji politycznej w Wielkiej Brytanii.

OD WYDAWNICTWA

PROSIMY CZYTELNIKÓW O NADYSYLANIE OPŁAT ZA PRENUMERATĘ "ZWIĄZKOWCA" (naszacujac na czelko "Prenumeraty")
 Termin wysyłania prenumeraty podany jest obok nazwiska i adresu każdego subskrybenta w prawym górnym rogu gazety. Dla ułatwienia podajemy wzór:

JAN MALINOWSKI AUG 83
 42 PROSPERITY AVE.
 TORONTO, ONT.
 M9M 9M9

Przenumerata wpływa z końcem sierpnia

W celu odnowienia lub zamówienia prenumeraty, do czelku lub przekazu pocztowego (Money Order) należy załączyć poniższy kupon:

PRENUMERATA "ZWIĄZKOWCA"

Nazwisko _____
 Adres _____

Suma _____

Przenumerata w Kanadzie wynosi \$32, półroczna \$22, roczna \$52, w USA półroczna \$20, roczna \$40.
 Czeki lub przekazy pocztowe prosimy wystawiać i przysyłać na adres:
 Polish Alliance Press
 1438 Bloor St. W.
 Toronto, Ont. M6P 4A8

AMNESTIA

DŁA OPIAR ZBRODNI
 Potem, gdy Niemiec kolony palenecze coraz głębiej wchodziły na teren polski, przyszła polsko-sowiecka umowa i tak zwana "amnestia". Amnestia nie dla zbójczyń, ale dla ludzi, którzy byli ofiarami zbrodni. I o nich, o tych, którzy byli ofiarami zbrodni. I o nich, o tych, którzy byli ofiarami zbrodni.

WYRAZ WIĘCZYSTOŚCI

Przez wieloletnią historię niezaprzeczone. Nie zamiana się zwłaszcza przez tak dramatycznych, wspaniałych i dotkliwych. Wspaniałych i dotkliwych.

PODJEKOWANIE

Od tych, nazwijmy ich kłobian, którzy dołączyli do wianu na Ziemi Świętej. Od tych, nazwijmy ich kłobian, którzy dołączyli do wianu na Ziemi Świętej.

URATOWANO PRZED ZAGŁADĄ

Po wyjściu z Rosji wojsko stworzyło na terenie Białego Zachodu, w Palestynie i innych krajach, w Palestynie i innych krajach.

TABLICA W NATREZIE

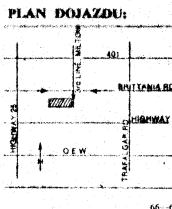
Zaręczenie i wykonanie tablicy poświęcony miłośnikom na terenie Anielu artvicki w Warszawie, w Warszawie, w Warszawie.

Prześladowania religijne w ZSRR

Na VI Zjeździe Świątobliwych Kolegiów Kościoła prawosławnego w Moskwie, w Moskwie, w Moskwie.

GRUPA I-7 ZPWK UPRZEJMIĘ ZAPRASZA CAŁĄ POLONIĘ Z TORONTO I OKOLIC NA OGÓLNOPOLSKIE DOŻYNKI W PIĘKNYM PARKU GEN. WŁ. SIKORSKIEGO W MILTON, ONT. NIEDZIELA 28 SIERPNIANA 1983 R. OTWARCIE PARKU O GODZ. 8 RANO. WSTĘP \$2.50 OD OSOBY. DZIECI DO 12 LAT BEZPŁATNIE. UROCZYSTA MSZA ŚW., CELEBRACJA PRZEZ KS. EDWARDA EWCZYŃSKIEGO Z PARAFII ŚW. TERESY W ETOBICOKE, ONT. O GODZ. 10 PO POL. PO MSZY ŚW. ŚWIĘCENIE WIĘCZOSY. WYSTĘP ZESPOŁU „BIAŁY ORZEŁ” Z TORONTO. OBIAD PRZYGOJUJE RESTAURACJA „CHOPIN” Z TORONTO. ZABAWA OD GODZ. 3 PO POL. GRA ORKIESTRA „BATORY SOUND BAND”, WYBÓR „MISS DOŻYNEK”, KTÓRA UDEKORUJE „MISS POLONIA 1983” PANNA KRYSZYNA TARAS. DLA SMAKOSZY PODAJEMY NA KOLACJĘ PIĘCZONĘGO NA ROZDRIE PROSIAKA. DOCHÓD Z DOŻYNEK PRZEZNACZONY JEST DLA RODZINY POLSKIEJ SPRAWOZDANEJ PRZEZ PARAFIĘ ŚW. TERESY ORAZ RODZICOM PRZYBYWAJĄCYM Z POLSKI Z CHORYM DZIECKIEM DLA DOKONANIA POWAŻNEJ OPERACJI KRĘGOSŁUPA. ZAPRASZAMY WSZYSTKIE POLONIJE ORGANIZACJE I OSOBY Z TORONTO I OKOLICY.

Prezydent Stanów Zjednoczonych w siedzibie Kongresu Polonii Amerykańskiej

W ostatnim dniu pielgrzymki Ojca świętego do Polski prezydent Reagan przyjeżdża helikopterem na teren Domu Związkiwocku Kongresu Polonii Amerykańskiej w Chicago, w towarzystwie senatora Charlesa Percy, przewodniczącego Komitetu Spraw Zagranicznych Senatu Stanów Zjednoczonych.

Prezes KPA Alojzy Mazewski powitał prezydenta krótkim przemówieniem, wyraził w nim wdzięczność za stanowczą wobec reżymu w Warszawie, za zrozumienie sytuacji i współczucie wykazywane narodowi polskiemu. Prezes Mazewski zapewnił prezydenta o poparcie jego polityki w stosunku do Związku Sowieckiego i PRL, o pełnym zrozumieniu stanowiska, że z Moskwą można rokować tylko z pozycji siły, że sankcje wobec ZSRR i PRL były i są potrzebne.

Prezydent Reagan po podziękowaniu za przyjęcie i powitanie stwierdził, że na Biuro Zjednoczone składa się wiele kultur, ras i grup etnicznych. Łączy je wszystkie i czyni z nich jeden naród uniwersalny. To umiłowanie wolności. To umiłowanie wolności łączy nie tylko Amerykanów polskiego pochodzenia, lecz wszystkich Amerykanów z tymi, którzy walczą o wolność i niepodległość w Ameryce. Minia lata, aili naród amerykański nigdy, nigdy nie zapomniał dzielności narodu polskiego i jego odważnych zmagających się.

„Wyjadę się — mówił prezydent — do dopiero wczoraj przepielniała nas radość, bo

Działalność charytatywno-społeczna

Brak chętnych do udziału w bezrobotnym w zaleczeniu praktyki społecznej powoduje bilans; pomoc w utrzymaniu placówek społecznych. Coraz więcej ludzi żąda zapłaty za wykształcenie, a coraz mniej jest gotowych podjąć swój ciężki, bezinteresowny. Dzieje się to z uwagi, że pomoc w stacji dialoz, ponieważ ludzie oczekują, że rządowe i prywatne dotacje powinny wystarczyć na pokrycie placówek społecznych. Pracownicy społeczni nie tylko dają wykształcenie, lecz także utrzymują swój ciężki, bezinteresowny. Dzieje się to z uwagi, że pomoc w stacji dialoz, ponieważ ludzie oczekują, że rządowe i prywatne dotacje powinny wystarczyć na pokrycie placówek społecznych.

Przed wyborami premiera Quebec

Robert Bourassa, swego czasu kanadyjski premier prowincji Quebec, oznajmił, że ponownie weźmie udział w wyborach na prowincjonalnego przywódcę Liberalów.

50-letni prawnik i ekonomista z Quebec jest trzecim kandydatem na przywódca w wyborach odbyć się w październiku tego roku. Jego dwojga przetrzytów to Pierre Paradis i Daniel Johnson.

Bourassa zdobył sobie już wielu zwolenników. Ma on jednak do pokonania tych, którzy są uważani za liderów politycznych tego kierunku (w latach 1970-71).

Jak się masz ?

Zespół ludzi z Ministerstwa Zdrowia w Toronto rozpoczyna badania nad chorobą Alzheimera, zwaną chorobą umysłową, która niszczy komórki mózgu, co prowadzi do demencji. Wymyślono testy diagnostyczne, które mogą pomóc w diagnozowaniu choroby na wczesnym etapie.

Wielkie pokłady ropy naftowej w Chinach

Do długotrwałych negocjacji zwoływały firmom: „Atlantic Richfield” i „Exxon” na przeprowadzenie odpowiednich badań, które potwierdziły dominancię ropy naftowej. Trzy amerykańskie firmy (dwie amerykańskie i jedna brytyjska) podpisywały umowy kontraktowe i przystępują do wierceń. Nawet gdyby bliźniak prawdy okazał się pierwszą z tych liczb, to i tak byłyby to zasoby nie wiele większe od amerykańskich.

Wiedza antyterrorystyczna w RPA

CAPE TOWN — Jak podaje agencja Reutersa 8000 ludzi wyszkoleni w zakresie walki z terroryzmem. Była to struktura powoływana do walki z terroryzmem. Była to struktura powoływana do walki z terroryzmem.

Manifestacja w Toronto w trzecią rocznicę podpisania Porozumienia Gdańskiego

31 sierpnia br. mija trzecia rocznica podpisania „Porozumienia Gdańskiego” przez władze polskie i kanadyjskie. Porozumienie to solidaryzowało siły pracy z Kanadyjskim Kongresem demokratycznym i Komunistycznym w Polsce.

PACZKI DO POLSKI

DOSTAWA DO DOMU
Z okazji 25-lecia POLSKU oferujemy 10% ZNIŻKI na zamówienia otrzymane przed 30 września 1983 na artykuły żywnościowe i gospodarskie.

SOLKOP LTD.
Tel. 488-0290 ur-5 po poł.

Największe firmy świata

Amerykański magazyn gospodarczy „Fortune” zamieścił listę największych koncernów międzynarodowych wg wysokości ich obrótów.

Znalazło tam miejsce również 7 koncernów zachodniomocnych: Siemens (miejsce 24), Volkswagen (38), Hoechst (42), Bayer (45), BASF (48) i Thyssen (49).

WYCIECZKA DO HISZPANII PORTUGALII I MAROKO

Od 2 października — 16 dni. Cena \$1590

LIZBONA — FATIMA — MADRYT — TOLEDO — GREÑADA — SEWILLA — CÓRDOBA — TANGIER — FEZ — CASABLANKA — MARRAKESH

W cenie wycieczki włącznie: przelot, hotel i klasy, 2 posiłki dziennie, wszelkie zwiedzanie podane w rozkładzie.

QUEEN TRAVEL
715 Queen St. W. Tel. 366-5651
w ST. CATHARINES:
POL-GLOBE TRAVEL
30 Lincoln Ave. St. Catharines.
Tel. 688-4355

WSPOMNIENIE POŚMIERTNE

Dnia 17 sierpnia zasnęła w miastynie o nich, że nie są zapomniani i opuszczeni.

W tym roku, czyli 7 z 20-letniej od urodzin, woli w wieku sity, już opuścił osobno w wysokej kulturze, w wielu sercach, w których kochał najbliższego w potrzebie.

Kongres Polonii Kanadyjskiej Okręg Toronto

OSRODKI POMOCY IMIGRANTOM

MIĘDZYROKOWANICZNE BIURO IMIGRACYJNE	KOMITET POMOCY POLSKIM UCHODźCOM
192 Garden Ave., Tel. 532-1126	357 Runnymede Rd., Tel. 748-6191
OSRODEK POMOCY POLSKIM IMIGRANTOM	BIURO POMOCY SPOŁECZNEJ
206 Beaver St., Tel. 978-9634	212 Cowan Avenue (róg Queen), czwartki od godz. 1-4 w wieczorem

Magazyn dla nowo przybyłych — 212 Cowan Avenue (róg Queen), czwartki od godz. 1-4 w wieczorem
Bliźszych informacji udzielić biuro przy 192 Garden Ave.

BIURO POMOCY NOWO PRZYBYŁYM

192 Garden Ave., Toronto, Tel. (416) 532-1126, 532-4058
Czynne: poniedziałek, czwartek, piątek 10-17, wtorek, środka 10-19

Ofertujemy pomoc nowo przybyłym w następujących sprawach:

- informacja ogólna,
- sprawy imigracyjne, porady,
- akcja sponsorowania,
- pośrednictwo w poszukiwaniu pracy i mieszkania,
- tłumaczenie i wypełnianie urzędowych formularzy,
- informacja o szkoleniowych,
- tłumaczenie przy załatwianiu spraw urzędowych,
- pomoc tłumacza przy wyrobieniu licencji,
- pomoc w załatwianiu zasiłku dla bezrobotnych i „welfare”,
- sprawy i porady społeczne.

Zwzracamy się z prośbą do wszystkich chętnych, którzy mogliby udzielić pomocy nowo przybyłym o skontaktowanie się z naszym biurem. Szczególnie liczymy na pomoc ochotników przy tłumaczeniu i kontaktach z urzędami kanadyjskimi.

Biuro prowadzi również: **MAGAZYN RZECZY UŻYWKOWYCH** przy 212 Cowan Ave. (róg Queen St. W.) Czynny we czwartek 1-4

Biuro Pomocy Nowo Przybyłym serdecznie dziękuje wszystkim za okazaną pomoc dla nowo przybyłych.

Jednocześnie uprzejmie prosimy osoby pragnące przekazać zbędne meble, sprzęt kuchenny, materiały do styczenia oraz zaopatrzenie prac lub mieszkanie do wynajęcia o skontaktowanie się z naszym biurem.

SYLWETKI POLONII

Rozmowa z Michałem Musiołem

organizatorem I Ogólnokademię Pielgrzymki do Częstochwy w 1936 r.

RED.: — Wyczytałem niedawno z krótkiej notki prasowej, że był pan znanym działaczem studentów w okresie międzywojennym oraz jednym z głównych organizatorów pierwszej Ogólnokademię Pielgrzymki na Jasną Górę w Częstochowie w 1936 roku. Czy chciałby Pan opowiedzieć nam o życiu studentem w niepodległej Polsce i o idealach braci akademickiej? Zanim zapytam o samą pielgrzymkę i o słubowania młodzieży akademickiej na Jasną Górę, może chciałby Pan na początku scharakteryzować właśnie ośrodki studenckie w Polsce?

politechnika była w Wolnym Mieście Główna. Warszawa miała, obok Uniwersytetu Warszawskiego i Politechniki, Szkołę Główną Warszawską i największą w Polsce szkołę rolniczą, założoną zaraz po wyzwoleniu w 1918 r. — Szkołę Główną Gospodarstwa Wiejskiego, oraz Akademię Handlową. W Krakowie był Uniwersytet Jagielloński i Akademia Górnicza. Łódź: Uniwersytet Jana Kazimierza, Politechnika Łódzka, Akademia Weterynaryjna i Akademia Handlowa Zagranicznego. W Wilnie — Uniwersytet Stefana Batołomę, a w Lublinie — Katedry Uniwersytetu Lubelski.

RED.: — Jak zorganizowana była wówczas życie studenckie? W jakich ośrodkach akademickich była Warszawa, która miała ponad 20 tysięcy studentów. Drugim, co do wielkości, był ośrodek z Łódź, która ma wywodzący się z tego Studiało na ponad 10 tys. młodzieży. Około 10 tys. akademickiej braci miał Kraków, 8 tys. Poznań. W Wilnie studiowało około 4 tys. i w Łodzi, około 2 tys. Jak z tego wynika, w ówczesnej wolnej Polsce było sześć ważnych ośrodków akademickich. W każdym z nich był uniwersytet, a w Warszawie i Łwowie — także politechnika. Trzecia

niek 80% studentów. Bratniej Pomoc reprezentowała młodzież akademicka danej uczelni nie tylko wobec władz uczelni, ale i na zewnątrz. W odstępach 2-3 lat odbywały się walne zgromadzenia, na których ustalano programy pracy bieżącej i na przyszłość, program pomocy społecznej oraz wysuwano dezerdytary pod adresem rządów czy władz akademickich, do czego należały też sprawy materialnych, opieki społecznej, opieki nad studentami, charakteru publicznego czy politycznym.

Następnie — kółka naukowe. Liczyły one studentów poszczególnych wydziałów i opiekowały się one pomocą naukową, jak: wypuszczanie różnego rodzaju skryptów i przerwanych pomocy naukowych. Zajmowały się organizacją bibliotek specjalistycznych — poza bibliotek uniwersyteckich, kółka naukowe organizowały kursy, seminaria, sympozja oraz pomoc doświadczenia.

Bardzo ważną rolę w życiu studenckim spełniały organizacje ideowe. Najliczniejsze były o podłożu narodowym i katolickim. One bardziej wierzyły największy wpływ na oblicze ówczesnej młodzieży.

RED.: — Jakże idealny przyświecał młodzieży?

M. M.: — Do ślubowania na Jasnej Górze nie doszło z dnia na dzień. W latach poprzedzających 1936 rok odbywały się studenckie pielgrzymki różnorodnych ośrodków akademickich, np. z Warszawy czy z Krakowa — ośrodków najbliższych położonych od Częstochowy. Pielgrzymki te były organizowane przede wszystkim przez katolików. One bardziej wierzyły największy wpływ na oblicze ówczesnej młodzieży.

logów Bratniej Pomocy w Warszawie jesienią 1935 roku. Wówczas przystąpiono do powoływania komitetów pielgrzymkowych we wszystkich ośrodkach akademickich. Działanie komitetów w jednym z nich i ja się znalazłem, spotykał się kilka razy, aby ustalić tekst ślubowania i opracować stronę organizacyjną pielgrzymki.

W ślubowaniu były podkreślone przede wszystkim podstawowe zasady warty katolickiej w życiu osobistym, w rodzinie, w szkole, w życiu społecznym i państwowym. W życiu publicznym, warunki jakie w następnych latach zaistniały nie pozwoliły nam na urzeczywistnienie ślubowania. Ślubowanie mogłoby jedynie urzeczywistnić w życiu osobistym, prywatnym i rodzinnym.

Cały zespół organizacyjny pielgrzymkowy przejął Bratniej Pomoc, ale również organizacje religijne i ideowe tworzyły swoje komitety.

Głównym mówcą na Jasnej Górze był student i mój kolega, Anatol Nowosad — ówczesny prezes „Człystej Akademickiej” (ta organizacja była najstarsza w Warszawie). Przemówienie Nowosada było przerywane oklaskami przez przybyłą Polskę k. kard. Augusta Hlonda. Kolega Nowosada był przewodniczącym komitetu pielgrzymkowego z Łwowa, ja byłem jego zastępcą.

Każdy ośrodek akademicki miał swojego opiekuna w osobie rektora kościoła akademickiego danego ośrodka. Zaś o opiekunem duchowym całej pielgrzymki młodzieży akademickiej był bp Antoni Szlagowski.

Warszawski student nie miał swojego opiekuna w osobie rektora kościoła akademickiego. Ś. Anny, ks. Edwarda Detkisa. Ks. prałat Aleksy Klawek miał duchową opiekę nad studentami ze Łwowa?

Niestety, nie jestem pewien, ale przewodniczącym komitetu pielgrzymkowego ogólnokademię, z ramienia Bratniej Pomocy był kole-

ga Szczęsny z Warszawy. Wątpię, że przyznał, ale do tej pory nie wiem, kto wykonał homilię i kto celebrował Mszę św. Dopiero niedawno dowiedziałem się, że wśród pielgrzymów był ówczesny student Karol Wojtyła — dzisiaj Głowa Kościoła Powszechnego.

Nie potrafię podać dokładnej daty pielgrzymki. Na pewno był to maj 1936 roku. O moich współpilotach mówię teraz dlatego, bo na pewno znajdują się dawni pielgrzymi, którzy mają jakies pamiatki z tej pierwszej ogólnokademię pielgrzymki, może właśnie ktoś mógłby to wyrazić ukontentem.

Pamiętam natomiast dokładniej plaktóre stylizyki. Wąjelo wówczas udział ponad 20 tysięcy młodzieży akademickiej: z Warszawy ponad 10 tys., z Krakowa 3 tys., z Łwowa ponad 2 tys.

W tamtych czasach zorganizowanie tak masowej pielgrzymki było ogromnym sukcesem. Studenci mieli jednak trudną sytuację finansową. Prawie powszechnie utrzymywali się z korepetycji, musieli opłacić sobie studia. Zaoszczędzili pieniądze na tak daleki wyjazd wymagało ogromnych wytrwałości.

RED.: — Czy w następnych latach pielgrzymki były również tak liczne?

M. M.: — Ustalono wówczas, że generalnie, ogólnokademię pielgrzymki będą organizowane przez jedną organizację studencką, czyli raz na cztery lata. Zaś raz w roku miały się odbywać pielgrzymki z poszczególnych ośrodków akademickich. W 1937 r. przewodniczącym pielgrzymki do Częstochwy byłem ja. Kilka razy wyjeżdżałem do Warszawy, aby spotkać się z opiekunem młodzieży akademickiej, ks. biskupem Szlagowskim.

Druga pielgrzymka zgromadziła ponad 10 tysięcy studentów do generalnie, zaplanowanej pielgrzymki w 1940 roku, nie było.

RED.: — Dziękujemy Panu za rozmowę.

Rozmawiał Andrzej Szanko

„Odpowiedź” Listy Czytelnicy... (text continues)

Konieczna pomoc finansowa

Krugerodorp 11.00.83. Szanowna Redakcjo! Pragnę zwrócić się do Ciebie z prośbą o pomoc w sprawie... (text continues)

W Afryce Podbunoweli praktycznie nie mają pozytywnych rezultatów... (text continues)

RED.: — Dziękujemy Panu za rozmowę.

Rozmawiał Andrzej Szanko

Międzybiblioteczne sympozjum roku książki

W ramach obchodów 25-letniej Konferencji Między i Bibliotek Polskich na Zachodzie odbywa się każdego roku międzybiblioteczne sympozjum... (text continues)

Program dwóch codziennych sesji przedstawiał się następująco: Józef Garliński, prezes Związku Bibliotek Polskich... (text continues)

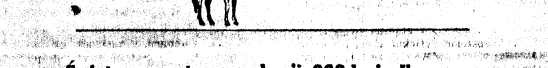
KUCHNIA POLSKA

Barwne ilustrowane książeczki zawierające przepisy zaksesku, sup, dalsz mięsnych, deserów i ciast. Pięcienna oprawa z obwoluta. PWE 1982, s. 799.

ANDRÉ FROSSARD

NIE LEKACIE SIĘ. Są to rozmowy wywodzące przez francuskiego pisarza z Janem Pawłem II... (text continues)

Z ZIEMI KANADYJSKIEJ

Światowa wystawa z okazji 200-lecia Vancouver

(Canadian Scene) — Na obszarze 70 ha wybrzeża w 800-metrowej Vancouver... (text continues)

Zapomniany bohater Kanady

(Canadian Scene) — Joseph Boyle, znany jako Klondike złota... (text continues)

OSZCZĘDZAJ W TORONTO DOMINION BANK

Advertisement for Dominion Bank, including text about savings accounts and interest rates, and logos for ID Bank and Green Machine.

Skóra i zdrowie

Redoguje dr A. Pawłowski. Nie znając nazw kosmetyków i mydeł, nie znając ich składu i wartości... (text continues)

Trudności z dobrem i wyborem kosmetyków

Przebieg kupna przenawiają. Wszystkie odrośnięte punkty 1-5, a szczególnie produkty żywienne i organiczne... (text continues)

1. Wyznaczenie, rzucające się w oczy opakowania, które nie zawsze idzie w parze z jakością... (text continues)

2. Znaną producent, ciesząc się przy tym, że jego produkt ma ustaloną reputację... (text continues)

3. Dokładny opis używanego produktu, z podaniem jego składu, umieszczone na butelkach... (text continues)

4. Wyznaczenie, rzucające się w oczy opakowania, które nie zawsze idzie w parze z jakością... (text continues)

5. Swoistość produktu. Data ważności na kosmetykach jest rzadkością... (text continues)

6. Przystępna cena. Niestety, kosmetyki są drogie, ale opłaca się sprawdzić ich ceny... (text continues)

Ogłoszenia drobne
Tel.: 531-2491, 531-2492
531-5865
MINIMALNA CENA \$3.50 ZA OGŁOSZENIE DO 25 SŁÓW I CYFR...

TERMIN PRZYJMOWANIA OGŁOSZENI
do godz. 11 rano
poświadczeni i freed

Mieszkania
Wynajęcie i obywatelski kuchenki i fryzjerki
w wynajęcie mieszkania pan i pani...

GAC - PROFESSIONAL JANITORIAL SERVICE
COMMERCIAL - RESIDENTIAL - DOMESTIC
-floor polishing & waxing...

INFORMATOR HANDLOWY
M-K ALUMINIUM BLOSSOM FLOWER SHOP
ELEKTRYK

Praca
Kobieta do hotelu, dohodząca 60-70
Wzrostu do 160cm, 60-70

Naprawy i budowy
JOHN THE PAINTER wykonuje prace
malarskie, tynki, malowanie...

Matrymonialne
SAMOPIĘTNO poszukuje partnera
młody, atrakcyjny, 35 lat, 175cm...

EDMAR ENGINEERING
WYKONUJEMY INSTALACJE I NAPRAWY
ELEKTRYCZNE I MECHANICZNE...

BARTNEK PLUMBING-HEATING & CONSULTING ENGINEERING LTD.
Licencja No. P-798. No. OMB. No. 2803.

POTRZEBNY opiekun dla osoby
niepełnosprawnej, do pomocy w
codziennych czynnościach...

RYCZYC DACHOW, kalkulacje cen
zakładów wykonawczych, projekty
techniczne...

Posładamy duży wyłor
ofert od pań zamężnych w
Polsce pragnących poznać
partnera za granicą...

DENTYSTYCKI DOKTOR
G. RYTWIŃSKI D.T.
Z wykształceniem w Wielkiej Brytanii...

ALUMINIUM
Wynajęcie mieszkania w okolicy
Kosmosu, 3 pokoje, 75m², 2 łazienki...

POTRZEBNY opiekun dla osoby
niepełnosprawnej, do pomocy w
codziennych czynnościach...

RYCZYC DACHOW, kalkulacje cen
zakładów wykonawczych, projekty
techniczne...

Posładamy duży wyłor
ofert od pań zamężnych w
Polsce pragnących poznać
partnera za granicą...

DENTYSTYCKI DOKTOR
G. RYTWIŃSKI D.T.
Z wykształceniem w Wielkiej Brytanii...

ALUMINIUM
Wynajęcie mieszkania w okolicy
Kosmosu, 3 pokoje, 75m², 2 łazienki...

POTRZEBNY opiekun dla osoby
niepełnosprawnej, do pomocy w
codziennych czynnościach...

RYCZYC DACHOW, kalkulacje cen
zakładów wykonawczych, projekty
techniczne...

Posładamy duży wyłor
ofert od pań zamężnych w
Polsce pragnących poznać
partnera za granicą...

DENTYSTYCKI DOKTOR
G. RYTWIŃSKI D.T.
Z wykształceniem w Wielkiej Brytanii...

ALUMINIUM
Wynajęcie mieszkania w okolicy
Kosmosu, 3 pokoje, 75m², 2 łazienki...

POTRZEBNY opiekun dla osoby
niepełnosprawnej, do pomocy w
codziennych czynnościach...

RYCZYC DACHOW, kalkulacje cen
zakładów wykonawczych, projekty
techniczne...

Posładamy duży wyłor
ofert od pań zamężnych w
Polsce pragnących poznać
partnera za granicą...

DENTYSTYCKI DOKTOR
G. RYTWIŃSKI D.T.
Z wykształceniem w Wielkiej Brytanii...

ALUMINIUM
Wynajęcie mieszkania w okolicy
Kosmosu, 3 pokoje, 75m², 2 łazienki...

POTRZEBNY opiekun dla osoby
niepełnosprawnej, do pomocy w
codziennych czynnościach...

RYCZYC DACHOW, kalkulacje cen
zakładów wykonawczych, projekty
techniczne...

Posładamy duży wyłor
ofert od pań zamężnych w
Polsce pragnących poznać
partnera za granicą...

DENTYSTYCKI DOKTOR
G. RYTWIŃSKI D.T.
Z wykształceniem w Wielkiej Brytanii...

ALUMINIUM
Wynajęcie mieszkania w okolicy
Kosmosu, 3 pokoje, 75m², 2 łazienki...

POTRZEBNY opiekun dla osoby
niepełnosprawnej, do pomocy w
codziennych czynnościach...

RYCZYC DACHOW, kalkulacje cen
zakładów wykonawczych, projekty
techniczne...

Posładamy duży wyłor
ofert od pań zamężnych w
Polsce pragnących poznać
partnera za granicą...

DENTYSTYCKI DOKTOR
G. RYTWIŃSKI D.T.
Z wykształceniem w Wielkiej Brytanii...

ALUMINIUM
Wynajęcie mieszkania w okolicy
Kosmosu, 3 pokoje, 75m², 2 łazienki...

POTRZEBNY opiekun dla osoby
niepełnosprawnej, do pomocy w
codziennych czynnościach...

RYCZYC DACHOW, kalkulacje cen
zakładów wykonawczych, projekty
techniczne...

Posładamy duży wyłor
ofert od pań zamężnych w
Polsce pragnących poznać
partnera za granicą...

DENTYSTYCKI DOKTOR
G. RYTWIŃSKI D.T.
Z wykształceniem w Wielkiej Brytanii...

ALUMINIUM
Wynajęcie mieszkania w okolicy
Kosmosu, 3 pokoje, 75m², 2 łazienki...

MARIA RODZIEWICZÓWA 51
WRZOS
POWIEŚĆ

na upokorzenie i wstyd wobec ludzi, a mnie uczyniono kochanką
pana Radlicza, awanturki, urażenia, szantażi pod firmą dobro-

- Po co? Zebym mnie upokorzył?
- Upokorzył? Jakim sposobem? - zdziwiła się szczerze.

Każła podnieła głowę, spojrzała na niego jasno, smutno i
łodownie.
- To prawda. Rozmówiliśmy się przed ślubem, jak dwoje
wspólników o interesie materialnym. Nie dawaliśmy uczucia i nie

Zwrócił się do Andrzeja:
- Robię scenę i to bardzo nie w porę, kiedy pan ma wiele
przekłamać. Wiesz, że mam nadzieję, że ty i ja...

Wstał także i wyknął z pokoju. Przy ruchu urządzi ranę i pobił,
dotykając boku.
Zauważyła to, ale nie nie rzekła. Wtedy on owarł się twardo:

Ona raz zaczęła, nabrała mocy i potrzeby wypowiedzenia
do dnia swych myśli i uczuć.
- Ja czuję, że ty nie wiesz. Ludzie mnie a ja ich nigdy nie

Zachęcała się, wstała, rzuciła na stół rękawicę.
- Tęgiem wiotkim Radlicza się wcale nie zapiera, że pana
kocham, cały świat was łączy, a trudno wyobrazić, żeby młody mógł być

Bez zapalu i wiary podał mi dłoń.
- Pójde, powiem ci, że zszepczą z westchnieniem.
- Ja ciebie, Mamo, znam.
Zawahała się i przemogła.

